

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

Magistrat Dr. Josette Demicoli LL.D.

**Jennifer Mifsud KI 344057M, Anne Mary Gauci KI 417201L, Josephine Grech
KI 416001L u Philip Azzopardi KI 498268M**

vs

Mary Khadhraoui

Rikors Guramentat Numru: 123/2017

Illum 13 ta' Frar 2020

Il-Bord,

Ra r-Rikors¹ tar-rikorrenti li jaqra hekk:

Illi l-esponenti huma sidien tal-fond 134, Triq Pietru Pawl Caruana, Bormla, mikri tramite l-Awtorita' tad-Djar lill-intimata. Illi l-kera dovuta fuq l-imsemmi fond hija ta' Euro 98.79 kull sitt xhur. Illi l-iskadenza li jmiss tkopri l-perjodu ta' bejnl-3 ta' Ottubru 2017 sat-3 ta' April 2018;

Illi l-intimata mhux qed thallas kera u dana minkejja li l-interpellata ghal hlas. Illi hija naqset milli thallas l-iskadenzi ta' bejn l-4 ta' April 2016 sal-3 ta' Ottubru 2016; bejn l-4 ta' Ottubru 2016 sat-3 ta' April 2017 u l-iskadenza ta' bejn l-4 ta' April 2017 sal-3 ta' Ottubru 2017;

Ghaldaqstant minhabba li l-intimata qed tikser dina l-kundizzjoni tal-kera u baqghet hekk inadempjenti minkejja li interpellata, dana l-Bord qed jigi mitlub li jiddikjara li l-intimata hija moruza fil-hlas tal-kera u per konsegwenza jordna l-izgumbrament tagħha mill-imsemmi fond fi zmien qasir u perentorju.

Ra r-Risposta tal-intimata² li permezz tagħha eccepjet:

¹ Fol. 1 sa 2

² Fol. 7 sa 8

1. Illi preliminarjament, it-talbiet tal-atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt fir-rigward tat-terminazzjoni tal-lokazzjoni tal-fond 134, Triq Pietru Pawl Caruana gewwa Bormla, u għandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-atturi stante li m'hemmx raguni valida li tippermetti t-terminazzjoni tal-istess lokazzjoni u l-izgumbrament tal-eccipjenti;
2. Illi minghajr pregudizzju, l-eccipjenti tichad kategorikament li ma halsietx il-kera msemmija fir-rikors tal-attur u cioe' fid-dati msemmija u dan kif se jigi pruvat fil-mori ta' dawn il-proceduri;
3. Illi minghajr pregudizzju, mal-atturi qatt ma kien hemm relazzjoni jew xi forma ta' kuntratt mal-intimata stante għal fatt li dan il-fond kien gie mikri lilha mill-Awtorita' tad-Djar aktar minn ghoxrin (20) sena liema informazzjoni qieghda fil-file tal-istess Awtorita' RO 24263 fejn hija dejjem b'mod rigoruz halset il-kera dovuta u dan jixdu diversi ricevuti għal tali hlas inkluz dawk imsemmija f'dan ir-rikors;
4. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, il-kerrej ma jistax jitlob lil dan l-Onorabbi Bord jiehu lura l-pussess tal-fond inkwistjoni, fejn għal ragunijiet li jafuhom l-atturi biss fejn fil-kaz odjern għadhom qatt ma avveraw ruhhom cirkustanzi fejn iqegħed jigi allegat li ma thalsitx kera;
5. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-esponenti li ilha tikri l-fond inkwistjoni għal dawn l-ahħar ghoxrin (20) sena fejn rabbiet il-familja tagħha u mxiet ma' kull haga rikuesta mill-Awtorita' inkluz il-hlas tal-kera dovuta. Huwa se mai hija l-Awtorita' għandha thallas lill-atturi l-kera diga' mhalla mill-intimata;
6. Illi l-fond inkwistjoni kien dejjem u għadu qiegħed jinzamm fi stat tajjeb;
7. Salv eccezzjonijiet ulterjuri hekk kif permissibbli mil-Ligi.

Ra d-dokumenti pprezentati mill-partijiet.

Sema' lix-xhieda mressqa mill-kontendenti.

Sema' t-trattazzjoni orali tad-difensuri tagħhom.

Ikkunsidra li:

Din hija kawza li permezz tagħha r-rikorrenti qed jitkolbu li dan il-Bord ixiżi l-kirja li l-intimata għandha tal-fond 134, Triq Pietru Pawl Caruana, Bormla, minhabba morozita' fil-hlas tal-kera.

Ir-rikorrenti Josephine Grech xehdet³ li dan il-fond huwa proprjeta' komuni bejnha, u ttlett rikorrenti l-ohra, ilkoll ahwa, u gie għandhom mill-wirt tal-genituri tagħhom, li kienu xtrawh fiz-zwieg. Hija spjegat li m'għandhomx kuntratt mal-intimata, u li l-kera kienet tasal għandhom mingħand l-Awtorita' tad-Djar. Il-kera hija ta' tmienja u disghin Ewro u disgha u sebghin centezmu (€98.79). Hija qalet li l-ahħar kera thallas f'April 2016, u li wara dakħinhar kienu bagħtu ittra bl-avukat biex jitkolbu l-hlas, pero' l-hlas baqa' ma wasalx. Hija ddikjaraw ukoll li, f'dan ir-rigward, kienu marru jistaqsu għand l-Awtorita' tad-Djar, u gew infurmati li l-intimata ma kinetx hallset il-kera.

Ir-rikorrenti Ann Mary Gauci ikkorroborat⁴ din il-verzjoni, u ziedet tghid li l-post kienet haditu l-Awtorita' tad-Djar u ommhom, li mietet l-ahħar fost il-genituri, qatt ma ffirmat xejn, lanqas ktieb tal-kera.

Ir-rikorrenti ressqu b'xhud tagħhom lill-Assistent Registratur, Qrati Civili u Tribunali⁵, li pprezentat kopja legali⁶ ta' ittra ufficjali li huma bagħtu lill-intimata, datata 19 ta' Gunju 2017, li permezz tagħha nterpellawha thallas l-arretrati tal-kera ghall-ahħar zewg skadenzi li kienu jmorru lura sa April 2016. L-intimata kienet debitament notifikata b'dan l-att gudizzjarju.

Min-naha tagħha, l-intimata Mary Khadhraoui xehdet li kien ghall-habta tas-sena 1998 meta l-Awtorita' tad-Djar tatha d-dar 134, Triq Pietru Pawl Crauana, qabel Triq San Mikiel, Bormla, b'kiri, biex tħix fiha. Minn dakħinhar 'l-hawn, dejjem ghexet f'din id-dar u hadet hsiebha. Id-dar hija antika, u għamlet xi xogħlijiet hi, u anke l-Awtorita' tad-Djar, fiha, u għadha qed tagħmel.

Hija insistiet li l-kera dejjem tghaddiha lill-Awtorita' tad-Djar. Meta rceviet l-ittra ufficjali mingħand ir-rikorrenti, marret għand l-Awtorita' għas-sodisfazzjon. L-ufficjali tal-Awtorita' qalulha li ma kellhiex arretrati xi thallas, u hi marret lura d-dar. Imbagħad saret taf li r-rikorrenti għamlulha kawza, u qabbdet avukat tal-ghajnejha legali biex twiegeb. Kellmet lil Tony Mifsud, haddiem socjali tagħha, u dan kiteb lil Karen Pantelleresco mill-Awtorita' tad-Djar. Din ukoll ikkonfermat li l-kera dovuta mill-intimata dejjem thallset. Hija ddikjarat li lir-rikorrenti ma tafhomx u qatt ma ltaqqi magħhom.

³ Ara0020ieħda, 18.1.2018, fol. 19 sa 25

⁴ Ara xieħda, 18.1.2018, fol. 17 sa 18

⁵ Ara xieħda, 22.3.2018, fol. 3 sa 35

⁶ Fol. 31 sa 32

L-intimata pprezentat kopja tar-ricevuti tal-hlas tal-kera⁷ rilaxxjati lilha mill-Awtorita' tad-Djar fl-10 ta' Mejju 2016, 6 ta' Ottubru 2016, 4 ta' April 2017 u 22 ta' Settembru 2017. Hija pprezentat ukoll ritratti tal-fond mikri lilha.⁸

L-intimata ressjet b'xhud tagħha lill-haddiem socjali **Anthony Mifsud**⁹. Huwa qal li ilu jaf lill-intimata snin, mindu talbet l-ghajnuna tieghu biex tagħzel bejn zewg offerti li għamlit il-Awtorita' ta' Djar biex tagħmel tiswijiet fil-fond residenzjali tagħha. Fis-17 ta' Novembru 2017, regħġet kelmitu dwar l-ittra ufficjali li kienet irceviet mingħand ir-rikorrenti fuq li ma kinetx qed thallas il-kera b'mod regolari. Ix-xhud qal li tkellem mal-Awtorita' tad-Djar, b'mod partikolari mal-ufficjal Karen Pantalleresco inkarigata mill-kirjet li kkonfermatlu li l-intimata dejjem hallset il-kera b'mod regolari. Imbagħad ftit granet wara, kiteb lil Mario Magro u filwaqt li rreferieh għat-tagħrif li kienet tatu l-ufficjal Pantalleresco, talbu jserrah ras l-intimata li ma kienx hemm pendenzi. Pero' mingħand is-sur Magro ma hax twegiba. Imbagħad fil-5 ta' Jannar 2018, huwa stess kiteb lill-avukat tar-rikorrenti, b'kopja lil Pantalleresco u lil Susan Pace, l-ufficjal inkarigata mir-*requisition orders* u gibdilhom l-attenżjoni dwar l-ezitu tal-investigazzjonijiet li kien għamel. Ix-xhud ipprezenta kopja tad-dokumenti li semma' f'din ix-xieħda tieghu.¹⁰

L-intimata ressjet ukoll b'xhud tagħha lil **Mario Magro**¹¹, li jmexxi s-Sezzjoni Legali fi hdan l-Awtorita' tad-Djar. Huwa kkonferma li l-Awtorita' kienet irrekwizizzjonat il-fond urban 134, Triq Pietru Pawl Caruana, Bormla permezz tal-ordni numru 24263. Il-proprjeta' kienet ghaddiet għand l-Awtorita' fl-24 ta' Lulju 1969. L-Awtorita' kienet għamlet kuntratt mal-intimata u zewgha Beshir Khadhraoui, li krew dan il-fond. Ix-xhud kompla jiispjega li, f'ċirkostanzi bhal dawn, l-inkwilin seta' jħallas il-kera direttament lis-sid, jew jiddepozitaha għand l-Awtorita' tad-Djar. Omm ir-rikorrenti kienet giet avzata li l-intimata u zewgha nkrielhom il-fond tagħhom permezz ta' ittra datata 4 ta' Marzu 1994. F'dan il-kaz, il-hlas tal-kera baqa' jsir għand l-Awtorita' tad-Djar, li min-naha tagħha kienet toħrog cekk u tibghat il-hlas lis-sidien b' nota li jiispjega l-hlas li jkun qed jintbagħat. Ix-xhud ikkonferma li l-kera dovuta mill-intimata ghall-perjodu bejn 2010 u 2019 – ghaliex il-kera tħallas bil-quddiem – huwa kollu mhallas. Min-naha tal-Awtorita' tad-Djar, l-ahhar hlas li bagħtet lir-rikorrenti kien ikopri l-perjodu sat-3 ta' April 2017, u ntbagħat fit-12 ta' Settembru 2017. Ix-xhud spjega wkoll li, bi prassi, l-Awtorita' tad-Djar tircievi d-

⁷ Fol. 44 sa 50, Dok. A sa D

⁸ Fol. 51 sa 53, Dok. E sa G

⁹ Ara xieħda, 10.10.2018, fol. 56 sa 61

¹⁰ Fol. 62 sa 64

¹¹ Ara xieħda, 6.12.2018, fol. 68 sa 78

depozitu tal-kera meta s-sidien jirrifjutaw il-hlas, u mbagħad tiddeciedi wkoll tagħmilx tentattiv li tibghat hi l-hlas lis-sidien minn zmien għal zmien.

Ix-xhud ipprezenta kopja ta' ittra li l-Awtorita' tad-Djar bagħtet lir-rikorrenti bil-hlas tal-kera ghall-perjodu mill- 4 ta' Gunju 2016 sat-3 ta' April 2017, liema hlas ma kienx accettat b'avvix datat 18 ta' Settembru 2017 minhabba li kienet lahqet saret din il-kawza.¹²

Meta kompla jixhed¹³, Mario Magro ikkonferma l-veracita' tar-ricevuti tal-hlas tal-kera pprezentati mill-intimata. In kontroeżami, huwa qal li ilu jahdem fid-Dipartiment mis-sena 1996, u li l-hlasijiet tal-kera li jiricievu mingħand l-inkwilini l-Awtorita' ma tghaddihomx lis-sidien mal-gheluq tal-iskadenza, pero' tigbor diversi skadenzi u tibghat hlas wieħed, normalment darba kull sena.

Ikkunsidra wkoll li :

Il-mertu ta' din il-kawza huwa relativament semplici. Ir-rikorrenti qed jitolbu li l-intimata tigi zgumbrata mill-fond tagħhom ghaliex kienet moruza fil-hlas tal-kera ghall-iskadenzi li għalqu bejn l-4 ta' April 2016 u t-3 ta' Ottubru 2017. Da parti tagħha, l-intimata insistiet, u wriet, li filfatt il-kera dovuta minnha għal dawn l-iskadenzi hallsitha fl-intier tagħha, u fil-hin, lill-Awtorita' tad-Djar, kif dejjem għamlet qabel.

Mhuwiex car jekk din il-kirja bdietx qabel l-1 ta' Gunju 1995, jew wara, u għalhekk jekk hijiex soggetta għar-rilokazzjoni forzata fit-termini tal-art. 3 tal-Ordinanza li Tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini (Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta), jew hix regolata għal kolloks mid-disposizzjonijiet tal-Kodici Civili. Pero' hu x'inhu l-kaz, wara d-dħul fis-sehh tal-Att X tal-2009, jaapplika d-dispost tal-**art. 1570** tal-Kodici Civili, li jghid hekk:

1570. Il-kiri jista' ukoll jinħall, għad li ma jkunx hemm il-kundizzjoni riżoluttiva, **jekk waħda mill-partijiet ma teżegwix l-obbligazzjoni tagħha;** u, f 'kull każ bħal dan il-parti li lejha l-obbligazzjoni ma tkunx ġiet eżegwita tista' **tagħżel jew li ġgiegħel lill-parti l-oħra għall-esekuzzjoni tal-obbligazzjoni**, meta dan jista' jkun, jew li titlob il-ħall tal-kuntratt flimkien mal-ħlas tad-danni għan nuqqas tal-esekuzzjoni tal-kuntratt:

Iżda, fil-każ ta' fondi urbani, djar ta' abitazzjoni u fondi kummerċjali fil-każ ta' nuqqas puntwali tal-kera, il-ħall jista' jintalab biss wara li s-sid ikun interpell lill-inkwilin permezz ta' ittra ufficjal u l-inkwilin ikun, minkejja dak l-avviż, naqas milli jħallas dik il-kera fi żmien ħmistax-il jum minn notifikasi.¹⁴

¹² Dok. MM3, fol. 81

¹³ Ara xieħda, 26.2.2019, fol. 83 sa 89

¹⁴ Enfasi tal-Bord

F'dan il-kaz, irrizulta mill-provi li, meta r-rikorrenti dehrilhom li l-intimata kienet moruza fil-hlas tal-kera – ghaliex ma rcevewx il-hlas bhal qabel minghand l-Awtorita' tad-Djar – huma nterpellawha biex thallas permezz ta' ittra uffijali datata 19 ta' Gunju 2017, li kienet notifikata lill-intimata fis-26 ta' Lulju 2017. Din il-kawza giet prezentata fis-7 ta' Settembru 2017. Ma jirrizultax li, sa dakinar, l-intimata kienet irrispondiet, jew ghamlet xi haga ohra. Jidher li hija tkellmet l-ewwel darba mal-haddiem socjali tagħha f'Novembru 2017, wara li kienet notifikata b'din il-kawza. It-twegiba bil-posizzjoni tal-intimata, u bil-gustifikazzjonijiet tagħha, waslet ghall-ewwel darba għand ir-rikorrenti u d-difensur tagħhom bl-ittra datata 5 ta' Jannar 2018.

Għalkemm il-provi tar-rikorrenti huma skarsi, jidher li r-rikorrenti kienu jaccettaw il-hlas tal-kera mibghut lilhom mill-Awtorita' tad-Djar, u għalhekk kienu jafu li l-hlas kellu jasal għandhom mingħand din l-Awtorita', minkejja li fil-verita' r-relazzjoni lokatizja tagħhom ma kinetx mal-Awtorita', imma mal-intimata, u l-Awtorita' kienet qed tagixxi biss bhala *amicus curiae* biex twassal il-kera mingħand l-intimata lir-rikorrenti. B'hekk jigi li r-rikorrenti kienu anke accettaw id-delega li l-intimata giet li tat lil terz (l-Awtorita' tad-Djar) biex jghaddi l-hlas dovut minnha lir-rikorrenti.

Jirrizulta pero', bhala fatt, li l-intimata dejjem hallset il-kera dovuta minnha ghall-fond tar-rikorrenti, u b'mod puntwali. Dan minkejja li, effettivament, il-hlas tal-iskadenzi imsemmija fir-Rikors promotur baqa' ma wasalx għand id-destinatarji ahharin tieghu – ossia r-rikorrenti – qabel bdiet din il-kawza.

F'dan ix-xenarju fattwali, għalhekk, il-Bord jidhirlu li ma jirrizultawx l-estremi mehtiega mill-**art. 1570** tal-Kodici Civili sabiex dan il-Bord ixolji l-kirja tal-intimata dwar il-fond 134, Triq Pietru Pawl Caruana, Bormla. Il-ligi takkolla din is-sanzjoni estrema lill-inkwilin li jibqa' ma jħallasx il-kera fi zmien hmistax-il jum min-notifika tal-ittra uffijali li biha s-sid jitlob il-hlas – effettivament, f'dan il-kaz, l-intimata kienet hallset il-kera shih dovut minnha qabel ingħata dak l-avviz.

Dan il-Bord jidhirlu pero' li għandu jikkumenta li l-intimata għandha interess li tara li l-hlasijiet tal-kera effettwati minnha – partikolarment wara dan l-incident li wassal għal din il-kawza – effettivament jaslu fil-hin għand ir-rikorrenti sidien tal-fond mikri lilha, aktar u aktar ladarba r-rikorrenti accettaw din ir-rabta lokatizja u dispositi jaccettaw il-hlas tal-kera. Ma tistax l-intimata tinheba wara n-nuqqas tat-terz delegat minnha biex jghaddi l-hlas tal-kera lid-destinatarju biex tiskolpa ruhha, u għalhekk għandha tiehu l-passi kollha mehtiega sabiex din l-okkorrenza ma tirrepetix ruhha.

In vista tan-nuqqas tal-intimata li tagħmel il-verifikasi tagħha u tispjega l-posizzjoni lir-rikorrenti b'mod tempestiv anki tenut kont li ntbagħtulha ittri li hija rceviet, il-Bord jidhirlu li hija għandha tbat nofs l-ispejjez ta' dawn il-proceduri.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet kollha, dan il-Bord jaqta' u jiddeċiedi din il-kawza billi filwaqt li jilqa' l-eccezzjonijiet tal-intimata, jichad it-talba tar-rikorrenti. Bi-ispejjez jithallsu nofs binnofs bejn il-partijiet.

Dr Josette Demicoli

Magistrat

Cora Azzopardi

Deputat Registratur